

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: 1919-2019
100 Χρόνια – Επετειακή Έκδοση

Καθημερινές
 Εκδόσεις Α.Ε.,
 Αθήνα 2019,
 σελίδες: 104

Από τον χώρο του Τύπου, όπως εξελίχθηκε ιδίως τα τελευταία χρόνια –και δεν είναι μόνον η χρηματοπιστωτική, οικονομική, συνολικά κοινωνική με κατάληξη την πολιτική κρίση που σηκώνει την ευθύνη για τις πικρές εξελίξεις!– η *Καθημερινή* είναι αληθινά από τα ελάχιστα έντυπα που, πέρα από τη διάρκεια και την ως εκ τούτου ιστορικότητα, μπορούν να υποστηρίξουν ότι εξέφρασαν με ουσιαστικό τρόπο την περίοδο που ξεκινάει από τον Μεσοπόλεμο και φτάνει έως τις μέρες μας.

Μιας και είναι περίοδος επετειών και εορτασμών, η *Καθημερινή* νομιμοποιείται απόλυτα να θυμίσει/γιορτάσει/αναζητήσει νόημα από τη διαδρομή της. Που με λιτό και σοβαρό –όπως κατά κανόνα και η ίδια...– τρόπο παρουσιάζει αυτό το λεύκωμα. Το οποίο, με κείμενα και πρωτοσέλιδα κυρίως, μιλάει σύντομα για την ίδια την ιστορία της, δίνει μια σύντομη/ειδησιογραφική αποτύπωση από τις μέρες της Καταστροφής της Σμύρνης μέχρι τις μέρες της διεθνούς τρομοκρατίας (το τμήμα αυτό κλείνει με την αναφορά στη δολοφονία Παύλου Μπακογιάννη). Φιλοξενεί και πάλι επαναφέροντας στη μνήμη σημαντικές θέσεις της εφημερίδας (από το τρομερό «*Οίκαδε*» του Γεωργίου Βλάχου τον Αύγουστο του 1922 και την ιστορική «*Ανοικτή επιστολή προς την ΑΕ τον κ. Αδ. Χίλτερ, Αντικαγκελάριον του Γερμανικού Κράτους*», του ίδιου, τον Μάρτιο του 1941, με την έκφραση της άρνησης της Ελλάδας να υποταγεί) και μέχρι την υποδοχή του ευρύ ως κορύφωση σειράς φιλοευρωπαϊκών άρθρων.

Μαζί και με τη σύστοιχη σειρά των γελοιογραφικών της τοποθετήσεων, μαζί και με πολιτιστικές προσεγγίσεις, αλλά και αιχμηρές θέσεις περί Τύπου (χαρακτηριστικά: «*Διαμαρτυρόμεθα*» ο τίτλος άρθρου της 1ης Οκτωβρίου 1919), η *Καθημερινή* του 100ού έτους της συστήνει και πάλι τον εαυτό της στον αναγνώστη του σήμερα.

Marc Fleurbaey, σε συνεργασία με τους: **O. Bouin, M.-L. Salles-Djelic, R. Kanbur, H. Nowotny, E. Reis**, Πρόλογος: **Amartya Sen**

Μανιφέστο για την κοινωνική πρόοδο:
Ιδέες για μια καλύτερη κοινωνία

Εκδόσεις ΠΟΛΙΣ,
 Αθήνα 2019,
 σελίδες 296,
 τιμή: 20,00 ευρώ

Σύνοψη των εργασιών μιας ομάδας/πάνελ 300 ερευνητών από διάφορους τομείς, το *Μανιφέστο για την κοινωνική πρόοδο* έρχεται να αναζητήσει ποιες νέες προσεγγίσεις διακυβέρνησης στη σύγχρονη οικονομία –τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα– θα μπορούσαν να βελτιώσουν την κατάσταση που έχει δημιουργήσει τις τελευταίες δεκαετίες να αποκαταστήσουν το δικαίωμα στην αξιοπρεπή διαβίωση χωρίς διακρίσεις, χωρίς υποταγή στις ανισότητες, οι οποίες δεν παύουν να μεγαλώνουν.

Για τους συγγραφείς, το κράτος πρόνοιας που λειτούργησε τα μεταπολεμικά χρόνια θα χρειαστεί ανασχεδιασμό, όχι όμως εγκατάλειψη, ενώ η οικολογία θα χρειαστεί να ενσωματωθεί στη διαχείριση της οικονομίας.

Όμως, χωρίς εκδημοκρατισμό του τρόπου λήψης των αποφάσεων –σε επίπεδο επιχειρήσεων, κοινοτήτων, εθνικών συνόλων, παγκόσμιας κοινότητας– όλη η συζήτηση για την «καλύτερη κοινωνία» κινδυνεύει να μείνει θεωρητική. Αφυπνίζει ο τρόπος με τον οποίο ο Αμάρτια Σεν, στα Προλεγόμενά του, παρουσιάζει την ήπια ανατρεπτικότητα του *Μανιφέστου για την κοινωνική πρόοδο*. Δείτε: «Αν το κεντρικό μήνυμα του *Κομμουνιστικού Μανιφέστου*, πριν από 170 χρόνια, ήταν πως “η ιστορία όλων των έως τώρα κοινωνιών είναι η ιστορία των ταξικών αγώνων”, το βασικό μήνυμα του παρόντος *Μανιφέστου* είναι ότι η δικαιοσύνη ασφαλώς μπορεί να ενισχυθεί και ότι η κοινωνική πρόοδος μπορεί να προαχθεί σημαντικά, αν συνδυάσουμε ένα εποικοδομητικό όραμα με προσεκτικά σχεδιασμένες αλλαγές στους θεσμούς και τις

κοινωνικές συμβάσεις». Διόλου εύκολο – αλλά τι ουσιώδες είναι εύκολο;

Κωνσταντίνος Γάτσιος και Δημήτρης Ιωάννου
Ζήτημα εθνικής επιβίωσης

Εκδόσεις ΚΡΠΤΙΚΗ,
 Αθήνα 2019,
 σελίδες 296,
 τιμή: 15,00 ευρώ

Κείμενα που καλύπτουν την τελευταία δεκαετία, δηλαδή από την (ουσιαστική) εκδήλωση της πολύπλευρης κρίσης μέχρι και την (τεχνική, τουλάχιστον) λήξη της, οι τοποθετήσεις αυτές των Κ. Γάτσιου-Δ. Ιωάννου, από *Το Βήμα*, την *Καθημερινή*, *Τα Νέα*, τη *Ναυτεμπορική*, ακόμη και ΑΠΕ ή και Δελτίο του Κέντρου Ανάλυσης του ΥΠΕΞ, παρακολουθούν τη γένεση, την ανάδυση, την έκρηξη, τη διαχείριση (ή: τις απόπειρες διαχείρισης) και την κάποια έξοδο της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας από την πιο επικίνδυνη φάση της μεταπολεμικής περιόδου.

Οι συγγραφείς, ακόμη και στη μη ακαδημαϊκή γραφή που συνειδητά είχαν επιλέξει, δεν ξεφεύγουν από την αυστηρότητα μιας επιχειρηματολογίας που αναζητά τις ρίζες της κρίσης – ρίζες τόσο ευρωπαϊκές/αναγόμενες στην ίδια τη δομή της Ευρωζώνης (και τα συνειδητά κενά της) όσο και στη διαρθρωτική αδυναμία της ελληνικής οικονομίας/του παραγωγικού προτύπου που επικράτησε (και αποικοδομήθηκε) τα χρόνια της Μεταπολίτευσης. Εκείνο που οι συγγραφείς επιχειρούν είναι να βγάλουν στην άκρη τις ψευδεπίγραφες «λύσεις», όπως είναι μια προσέγγιση που θέλει εύκολη τη λύση στο ασφαλιστικό/συνταξιοδοτικό μέσα από την επαναφορά ενός χαμένου παραδείσου, ή πάλι η αναζήτηση της επανεκκίνησης της οικονομίας μέσα από μια (επίπλαστα κείνσιανή) προσέγγιση τόνωσης της «ενεργού ζήτησης».

Συμφωνούν και τονίζουν την ανάγκη να ειπωθεί –αλλά και να εξηγηθεί, διεξοδικά και ενδεχομένως επώδυνα– η αλήθεια για τις ανυποχώρητες παραμέτρους

της οικονομικής πολιτικής, με τη συναίσθηση ότι μόνο δύσκολες επιλογές, επιλογές που συνεπάγονται κόστος για τους πολίτες (και καθήκον αλήθειας για τους πολιτικούς, δηλαδή διακινδύνευση ψήφων...), μπορούν να φέρουν την τροχιοδρόμηση της οικονομίας σε ασφαλή πορεία. Γιατί μια Ελλάδα που «την έχει εγκαταλείψει το πιο παραγωγικό και δυναμικό τμήμα του πληθυσμού της», μια Ελλάδα που είναι «η χώρα με το μεγαλύτερο εξωτερικό δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ», μια χώρα όπου «κανείς δεν επενδύει και κανείς δεν προγραμματίζει μακροπρόθεσμα για το μέλλον» (και ποιος θα μπορούσε να αρνηθεί την αλήθεια αυτών των παρατηρήσεων;) δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς «να στηρίζεται στη δική της εσωτερική δύναμη και να δει την πραγματικότητα».

Απαντήσεις για την εθνική και συλλογική επιβίωση δεν μπορούν να αναζητηθούν σε διαφορετική βάση, σε ένα ζήτημα που οι συγγραφείς θεωρούν ζήτημα εθνικής επιβίωσης...

ΑΔΠ

Μάγδα Κ. Ψαρρού

Εθνικό κράτος και παγκόσμιο σύστημα: Συμπληρωματικές ή συγκρουόμενες καταστάσεις;

Πάτρα 2016, Εκδόσεις Βιβλιονωσία, σελίδες 240, τιμή: 15,90 ευρώ

Μια προσπάθεια εκλαϊκευτική μεν, για τον γενικότερα ενδιαφερόμενο αναγνώστη, η οποία ωστόσο διατηρεί τη σοβαρότητα επιστημονικής προσέγγισης, η δουλειά αυτή της Μάγδας Ψαρρού λειτουργεί σαν εισαγωγή στην προβληματική του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος την εποχή της παγκοσμιοποίησης – αλλά και των ορίων της, των αδιεξόδων της. Παίρνοντας την άκρια του νήματος από τη δημιουργία του έθνους-κράτους, την άνθηση και κυριαρχία του ως μορφής διεθνούς οργάνωσης, και αναλύο-

ντας τη βαθμιαία υποχώρησή του στην εποχή μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η προσέγγιση της Μ. Ψαρρού, αφού ξαναγίσει τον αναγνώστη στις διάφορες θεωρίες του παγκόσμιου συστήματος, επισκέπτεται σταδιακά τις εκδοχές περιφερειακών συνεργασιών ή/και συσσωματώσεων, δίνοντας ευλόγως ιδιαίτερη σημασία στην ιδιότυπη περίπτωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Όμως, εντελώς ιδιαίτερη προσοχή επιφυλάσσει στα φαινόμενα των ανισοτήτων, και μάλιστα της φτώχειας, με όλη τη σημασία που αυτά προσλαμβάνουν, προοπτικά, για τη μελλοντική εξέλιξη του διεθνούς συστήματος, με τους κραδασμούς που εμφανίζονται στη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης. Η προσπάθεια να εξεταστεί η παραδοσιακή μορφή του εθνικού κράτους στις μεταμορφώσεις της σ' ένα συνεχώς εξελισσόμενο παγκόσμιο σύστημα εγείρει συνεχώς νέα ζητήματα.

Δημήτρης Μιχαηλίδης

Σκέψεις για την κοινωνική οικονομία

Εκδόσεις Στέντορας, Αθήνα 2019, σελίδες 268

Η ίδια η έννοια της κοινωνικής οικονομίας, πάντως ο προσδιορισμός του περιεχομένου της και των λειτουργιών της σε αντίστιξη με το προέχον οικονομικό σύστημα, του με βάση τον ανταγωνισμό και την ατομική αναζήτηση της οικονομικής επιβίωσης/προκοπής καπιταλισμού, έχει κατά καιρούς προβληματίσει κινήσει την περιέργεια-σαηνεύσει. Ενώ όμως παλιότερα η έννοια της κοινωνικής οικονομίας υπήρχε μόνο σε δεύτερο πλάνο, έμμεσα (ως οικιακή οικονομία, ή πάλι σε συγκυριακή μορφή), τώρα πλέον το πέρασμα της κρίσης την ανέδειξε σαν μια ουσιαστική λύση. Χωρίς να φτάσει κανείς στην άποψη του Δημ. Μιχαηλίδη ότι πρόκειται για «κοσμοϊστορική αναγκαιότητα», σίγουρα αποτελεί

Οικονομικά Ευπώλητα

1. ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗ

Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ ΖΑΪΡΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

2. ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΤΤΗΜΕΝΟΙ

Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ ΓΙΑΝΗΣ

3. ΕΠΙΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΓΚΙΜΠΛΙΝ ΛΕΣ

4. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΟΛΛΙΑΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ, ΠΑΝΗΓΥΡΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

5. ΣΚΕΨΟΥ ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΙΣΕ

Εκδόσεις THE LAW OF SUCCESS PUBLISHING ΧΙΛΛ ΝΑΠΟΛΕΩΝ

6. ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΜΠΑΜΠΑΣ ΦΤΩΧΟΣ ΜΠΑΜΠΑΣ

Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΚΙΓΓΙΟΣΑΚΙ ΡΟΜΠΕΡΤ

7. Ο ΣΤΟΧΟΣ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΓΚΟΛΝΤΡΑΤ Μ., ΕΛΙΑΟΥΚΟΞ ΤΖΕΦ

8. ΠΩΣ ΠΕΤΥΧΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΕΘΝΗ

Εκδόσεις ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ ΣΑΡΜΑ ΡΟΥΣΙΠ

9. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Εκδόσεις ΜΠΕΝΟΣ ΜΠΟΥΡΑΝΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΗ Α. ΝΑΝΣΥ

10. ΟΙ 7 ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΒΕΥ ΣΤΗΒΕΝ

Πηγή: ΙΑΝΟΣ, Αθήνα & Θεσσαλονίκη, για την περίοδο 17 Οκτωβρίου 2019 - 17 Νοεμβρίου 2019

μιαν άξια προσοχής αναζήτηση της κοινωνίας των πολιτών για διαφυγή από τα αδιέξοδα που δημιούργησε η κρίση. Με διάφορες πλευρές προσέγγισης της κοινωνικής οικονομίας, από νέες μορφές συνεργατισμού μέχρι τις συνεταιριστικές τράπεζες ή τις (γνήσιες) ΜΚΟ, ο συγγραφέας ξεδιπλώνει ένα φαινόμενο που –βαθμιαία– και η ίδια η κεντρική πολιτική σκηνή αναγκάζεται να προσεγγίσει.